

Informacja w sprawie kredytów preferencyjnych po 30 kwietnia 2007 r. 05.06.2007.

05.06.2007 (ARiMR) - Podstawową formą wspierania procesu modernizacji i rozwoju rolnictwa, przetwórstwa rolno – spożywczego oraz usług dla rolnictwa środkami z budżetu krajowego są dopłaty stosowane przez ARiMR do oprocentowanie kredytów. Dzięki tym dopłatom baki oferują rolnikom i przedsiębiorcom z sektora rolno spożywczego preferencyjnie oprocentowane kredyty.

W okresie od 1994 r. do 30 kwietnia 2007 r. banki udzieliły ponad 370 tys. kredytów inwestycyjnych na kwotę ok. 26 mld zł.

W ostatnim okresie znacząco wzrosło zainteresowanie kredytami z dopłatą Agencji do oprocentowania. W ciągu ostatnich 4 miesięcy br. banki udzieliły kredytów na łączną kwotę ok. 2,3 mld zł, tj. o kwotę ponad 4,5 krotnie wyższą niż w analogicznym okresie 2006 r. Korzystając ze wsparcia m.in. z budżetu krajowego rolnicy mają szansę na unowocześnienie swoich gospodarstw, obniżenie kosztów działalności i podniesienie jakości produkcji oraz zwiększenie możliwości konkurencyjności na wspólnym rynku europejskim.

Efekty rzeczowe i cele kredytowania w okresie trzech lat od akcesji

W okresie od dnia akcesji do Unii Europejskiej do 30 kwietnia 2007 r. największym zainteresowaniem cieszyły się preferencyjne kredyty inwestycyjne przeznaczone na przedsięwzięcia związane z budową, adaptacją i modernizacją budynków oraz z zakupem gruntów rolnych. W omawianym okresie największe kwoty preferencyjnych kredytów inwestycyjnych przeznaczone zostały na:

*zakup, budowę, modernizację i adaptację budynków – ponad 2.85 mld zł, (o łącznej powierzchni 16.198 tys. m²)

*zakup gruntów rolnych – ok. 3.15 mld zł (21.329,53 ha)

*zakup ciągników - 1,1 mld zł (11.957 szt.),

*zakup maszyn lub urządzeń – 1,1 mld zł (1.162.898 szt.).

Ponadto, przy udziale preferencyjnych kredytów inwestycyjnych zakupiono także 780.056 sztuk zwierząt (sztuki zaliczane do stada podstawowego), 948 kompletnych linii technologicznych, 595 kombajnów, powstały też 1434 kwatery agroturystyczne.

Przedsięwzięcia finansowane w analizowanym okresie preferencyjnymi kredytami inwestycyjnymi służyły głównie:

*zwiększeniu skali produkcji (35% kwoty kredytów),

*poprawie struktury obszarowej gospodarstw rolnych (21%),

*wprowadzeniu nowej technologii lub doskonaleniu dotychczasowej technologii produkcji (21%),

*dostosowaniu do wymogów sanitarno-weterynaryjnych UE (8%).

Z preferencyjnych kredytów inwestycyjnych najczęściej korzystały gospodarstwa rolnicze zajmujące się: uprawą zbóż (zaciągając kredyty na kwotę 1.995,9 mln zł), chowem i hodowlą bydła (1.594,6 mln zł), chowem i hodowlą trzody chlewnej (685,4 mln zł), ogrodnictwem (546,2 mln zł), oraz uprawą roślin przemysłowych (403,9 mln zł).

Największym zainteresowaniem cieszyły się kredyty dla młodych rolników, które stanowiły 36 % ogólnej liczby i 43 % łącznej kwoty udzielonych kredytów inwestycyjnych.

Kredyty klęskowe

Agencja udzielała także pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych. Kredyty te przeznaczone były zarówno na remonty, odbudowę zniszczonych budynków, maszyn rolniczych, jak i na zakup środków niezbędnych do wznowienia produkcji rolnej.

Od początku działalności ARiMR do 30 kwietnia 2007 r. banki współpracujące z Agencją udzieliły 1.116 tys. kredytów klęskowych na kwotę 7,5 mld zł. W ciągu czterech miesięcy br. poszkodowani rolnicy zaciągnęli 76,4 tys. kredytów na kwotę 930,9 mln zł.

Pomoc finansowa po 30 kwietnia 2007 r.

Podstawą do udzielania przez ARiMR pomocy ze środków krajowych po 30 kwietnia 2007 r., w tym dopłat do oprocentowania kredytów, jest rozporządzenie Rady Ministrów z 26 kwietnia tego roku w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań ARiMR oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514). Rozporządzenie to zostało wydane w związku z koniecznością dostosowania pomocy krajowej do unijnych przepisów w ciągu trzech lat od przystąpienia do UE. Dzięki temu możliwe jest kontynuowanie udzielania przez ARiMR pomocy krajowej na nowych warunkach, bez konieczności przeprowadzenia długotrwałej procedury notyfikacyjnej programów pomocowych w Komisji Europejskiej.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 26 kwietnia 2007 r. przewiduje udzielanie przez ARiMR pomocy finansowej dla gospodarstw rolnych, działów specjalnych produkcji rolnej i zakładów przetwórstwa produktów rolnych polegającej na:

*stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów inwestycyjnych i „klęskowych” udzielanych ze środków własnych banków, które zawarły z Agencją stosowną umowę,

*udzielaniu gwarancji i poręczeń spłaty kredytów inwestycyjnych i „kłeskowych”;

*częściowej spłacie kapitału kredytu inwestycyjnego.

Na podstawie rozporządzenia opracowano warunki i zasady udzielania kredytów z dopłatami do oprocentowania oraz wzór umowy o współpracy w tym zakresie z bankami. Ww. dokumenty powstały w efekcie współpracy przedstawicieli sektora bankowego, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Warunki i zasady udzielania kredytów z dopłatą ARiMR do oprocentowania oraz „Wykaz działalności w zakresie rolnictwa i przetwórstwa produktów rolnych wspomaganych przez ARiMR w postaci dopłat do oprocentowania kredytów”, wprowadzone w dniu 29 maja 2007 r. zarządzeniem Prezesa Agencji, stanowią załącznik do umów o współpracy zawieranych pomiędzy ARiMR i bankami.

Preferencyjne linie kredytowe

- 1.kredyty na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych, działach specjalnych produkcji rolnej i przetwórstwie produktów rolnych - Symbol nIP,
- 2.kredyty na zakup gruntów rolnych - Symbol nKZ,
- 3.kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstw rolnych przez osoby, które nie ukończyły 40 roku życia - Symbol nMR,
- 4.kredyty na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego w ramach realizacji, zaakceptowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i ministra właściwego do spraw finansów publicznych programu osadnictwa rolniczego na gruntach Skarbu Państwa - Symbol nOR,
- 5.kredyty na realizację inwestycji w rolnictwie i przetwórstwie produktów rolnych przez grupy producentów rolnych utworzone na podstawie ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983 ze zm.) – Symbol nGP,
- 6.kredyty na zakup nieruchomości rolnych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego w rozumieniu ustawy z 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. Nr 64, poz. 592) - Symbol nGR,
- 7.kredyty na realizację inwestycji w zakresie nowych technologii produkcji w rolnictwie zapewniających wysoką jakość produktu – Symbol nNT,
- 8.kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi - symbol nKL/01 - kredyty inwestycyjne,
- 9.kredyty na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej znajdujących się na obszarach, gdzie szkody powstały w związku z klęską suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi nKL/02 - kredyty obrotowe.

Ponadto, obecnie w MRiRW trwają prace związane z nowelizacją funkcjonujących do 30.04.2007 r. programów branżowych. Po zakończeniu tych prac ARiMR przygotowuje warunki i zasady udzielania kredytów w ramach programów branżowych.

Cele kredytowania

- 1.zwiększenie oferty towarowej i usługowej oraz jej lepsze dostosowanie do wymagań rynku - A,
- 2.poprawa wymagań w zakresie dobrostanu zwierząt - C,
- 3.poprawa efektywności produkcji polegająca w szczególności na zmniejszeniu kosztów wytwarzania - D,
- 4.utrzymanie lub poprawa wymagań w zakresie ochrony środowiska - E,
- 5.poprawa jakości i promocja produktów rolnych - H,
- 6.poprawa struktury agrarnej - K,
- 7.lepsze wykorzystanie zasobów pracy - O,
- 8.tworzenie bazy surowcowej upraw roślin energetycznych - P,
- 9.wznowienie produkcji po klęsce suszy, gradobicia, nadmiernych opadów atmosferycznych, wymarznienia, powodzi, huraganu, pożaru spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym lub osuwisk ziemi - N.

Przeznaczenie kredytów dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej obejmuje m. in.:

- *budowę, przebudowę, remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do produkcji rolnej, przechowywania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży,
- *zakup lub instalację maszyn, urządzeń lub wyposażenia do produkcji rolnej, przechowywania, magazynowania, przygotowywania produktów rolnych do sprzedaży,
- *zakup gruntów rolnych, jeżeli nie spowoduje przekroczenia powierzchni gospodarstwa rolnego ponad 300 ha (od 01.01.2010 r. nie więcej niż 10% kwoty kredytu),
- *zakup stada podstawowego (wyłącznie do 31.12.2007 r.),
- *zakup budynków lub budowli,
- *zakładanie, wyposażenie sadów lub plantacji wieloletnich,
- *budowę ujęć wody, zakup i instalację urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania, magazynowania wody lub nawodnień ciśnieniowych,
- *zakup komputerów i oprogramowania służących wsparciu prowadzonej działalności wytwórczej w rolnictwie, w tym programów księgowych.

Zakłady zajmujące się przetwarzaniem produktów rolnych mogą ubiegać się o kredyty

m. in. na:

- *budowę lub remont połączony z modernizacją budynków lub budowli służących do przetwórstwa i magazynowania produktów rolnych,
- *zakup lub instalację maszyn lub urządzeń,

*zakup komputerów i oprogramowania służących zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz sterowaniu procesem produkcji i magazynowania,

*zakup środków transportu niezbędnych dla sprawnego przebiegu procesu technologicznego lub gospodarki magazynowej w zakładzie, a także zakup specjalistycznych środków transportu związanych z dostawą surowca lub zbytem produktów.

Od 1 stycznia 2009 r. kredyty na realizację inwestycji w przetwórstwie produktów rolnych będą mogły być udzielane tylko małym lub średnim przedsiębiorstwom (zatrudnienie mniej niż 250 pracowników, roczne obroty max 40 mln euro, roczna suma bilansowa max 27 mln euro).

Zakup gruntów rolnych, budynków i budowli może być przedmiotem preferencyjnego kredytowania, o ile w okresie 10 ostatnich lat na ich zakup nie została przyznana pomoc pochodząca z krajowych środków publicznych lub budżetu UE. Kupowane przy udziale kredytów maszyny, urządzenia i środki transportu nie mogą być starsze niż 5 lat i nie mogły być wcześniej nabyte z wykorzystaniem środków pochodzących z budżetu państwa lub budżetu UE. Kredyty na zakup używanych maszyn i urządzeń mogą być udzielane wyłącznie małym lub średnim przedsiębiorstwom.

Warunki udzielania kredytów

Kwota kredytu:

*80% wartości nakładów inwestycyjnych na gospodarstwo rolne (lub 95% - osadnictwo rolnicze, 90% - gospodarstwa rodzinne), nie więcej jednak niż 4 mln zł,

*70% wartości nakładów inwestycyjnych w działach specjalnych produkcji rolnej, nie więcej niż 8 mln zł,

*70% wartości nakładów inwestycyjnych w przetwórstwie produktów rolnych nie więcej niż 16 mln zł.

W przypadku kredytów „kłękowych” nie wymagane jest od kredytobiorcy wniesienie udziału własnego, co oznacza, że 100% nakładów może być finansowanych kredytem. W odniesieniu do kwoty kredytu „kłękowego” obowiązuje dodatkowy warunek - nie może być ona wyższa od wartości odtworzeniowej zniszczonych środków trwałych lub wielkość szkód w uprawach rolnych i zwierzętach gospodarskich.

Maksymalny okres kredytowania – w zależności od linii kredytowej wynosi od 4 do 20 lat:

* nGR – 20 lat (karencja w spłacie kapitału – 2 lata),

* nMR, nGP, nKZ, nOR, nNT – 15 lat (karencja w spłacie kapitału: nMR, nNT – 2 lata, nOR, nGP – 3 lata),

* nIP, nKL/01 – 8 lat, wyjątek - zakup materiału szkółkarskiego na odtworzenie sadu z linii nKL/01 – 5 lat, (karencja w spłacie kapitału – 2 lata),

* nKL/02 – 4 lata.

Oprocentowanie kredytów nie może wynosić więcej niż 1,5 stopy redyskontowej weksli. Poziom dopłat z ARiMR, a zarazem oprocentowania płaconego przez kredytobiorcę zależy od linii kredytowej. Przy obecnej wysokości stopy redyskontowej oprocentowanie płacone przez kredytobiorcę wynosi od 1,69% do 3,38% w skali roku.

Od 1 maja 2007 r. obowiązują przepisy, które zgodnie z regulacjami unijnymi określają intensywność pomocy. Wskaźnik intensywności wyrażony jest w procentach, jako udział kwoty pomocy przeznaczonej na realizację inwestycji w kwocie kredytu.

Maksymalna intensywność pomocy wynosi:

1. dla gospodarstw rolnych i działów specjalnych produkcji rolnej:

1. 40% wysokości udzielonego kredytu;

2. 50% kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej przez osobę fizyczną, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie ukończyła 40 roku życia;

3. 50% kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej w gospodarstwie rolnym położonym na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.Urz.UE L 327/1 z dnia 22.12.2000), zwanej dalej Ramową Dyrektywą Wodną;

4. 60% kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej w gospodarstwie rolnym na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), obszarach NATURA 2000 oraz związanych z wdrażaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej, przez osobę, która w dniu złożenia wniosku o przyznanie kredytu nie ukończyła 40 roku życia;

5. 75% kwoty kredytu – w przypadku inwestycji realizowanej w gospodarstwie rolnym do 31 grudnia 2008 r. w związku z wdrażaniem dyrektywy Rady 91/676/EWG z 12 grudnia 1991 r. dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz. Urz. WE L 375 z 31.12.1991, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 68).

2.50% kwoty kredytu w przetwórstwie produktów rolnych.

W przypadku kredytów „kłęskowych” wysokość pomocy nie może przekroczyć 80% szkód w budynkach inwentarskich i sprzęcie gospodarskim lub kwoty obniżenia dochodu, określonej w opinii wojewody. W gospodarstwach położonych na obszarach ONW lub Natura 2000 intensywność pomocy jest zwiększona do 90%.

Ponadto kwota pomocy w formie dopłat do oprocentowania kredytu kłęskowego nie może przekroczyć kwoty, stanowiącej różnicę między wysokością poniesionej szkody, a kwotą uzyskanego odszkodowania z tytułu ubezpieczenia oraz kwotą kosztów nieponiesionych w związku z klęską.

Procedura ubiegania się o kredyty

- * przygotowanie planu inwestycji (nie dotyczy linii nKL/02),
- * złożenie w banku współpracującym z ARiMR wniosku o kredyt wraz z planem inwestycji i innymi dokumentami wymaganymi przez bank.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, przy ubieganiu się o kredyt usunięto obowiązek uzyskania przez inwestora pozytywnej opinii ODR o planie przedsięwzięcia.

W przypadku kredytów „kłęskowych” niezbędne jest uzyskanie przez podmiot ubiegający się o kredyt opinii wojewody dotyczącej zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę.

Uruchomienie stosowania dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie produkcji nastąpić może wyłącznie za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi wyrażoną na wniosek właściwego wojewody zgłoszony w okresie 3 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków kłęski. Wniosek wojewody zgłaszany jest pod warunkiem oszacowania strat przez komisje powołaną przez wojewodę w terminie 2 miesięcy od dnia stwierdzenia skutków kłęski.

(ARiMR)